

- СВЕТ
- ПОЛИТИКА
- ДРУШТВО
- ТЕМА ДАНА

ПОГЛЕДИ

Срећко Михаиловић

- ХРОНИКА
- ЕКОНОМИЈА
- СПОРТ
- КУЛТУРА
- СРБИЈА
- РЕГИОН
- БЕОГРАД

ПОГЛЕДИ СА СТРАНЕ

Љубица Арсић

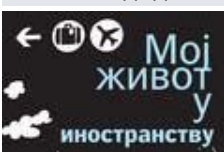
Иван Јанковић

ТЕМА НЕДЕЉЕ

Шта је остало од Југославије

КУЛТУРНИ ДОДАТАК

НЕКРЕТНИНЕ

Културни додатак

ИНТЕРВЈУ: МАУРИЦИО ФЕРАРИС

Европу уједињује бирократија, а не дух

Било је довољно да се састане група бирократа, да заједно потпишу трговинске и финансијске споразуме, и за кратко време настала је нова Европа, са свим могућим потешкоћама, али без трагедија и духовног плама – тврди познати италијански филозоф уочи доласка у Београд

Захваљујући „ничеовском“ тумачењу, Берлусконијеве листе за локалне изборе, које су биле одбијене, јер нису испуњавале законске услове, прихваћене су: Маурицио Ферарис

Маурицио Ферарис, редовни професор теоретске филозофије на Филозофском факултету у Торину, несумњиво је један од најзначајнијих, најпродуктивнијих (аутор готово 40 књига, међу којима и неколико филозофских бестселера), али и најзанимљивијих савремених италијанских филозофа. Ученик неких од највећих мислилаца XX века -Парејсона, Ватима, Гадамера и Дериде - данас води Интеруниверзитетски центар за теоријску и примењену онтологију.

С познатим филозофом разговарали смо у Риму, уочи његовог доласка Београд, на конференцију о идентитету Европе у организацији београдског Центра за етику, право и примењену филозофију, Института за филозофију и друштвену теорију и уљубљанског Института за филозофију, као и промоције српског превода његовог бестселера „Goodbye Кант!“ у кући Паудеја.

Кантијанска политичка мисао (космополитизам, грађанство света...) добија важност у светлу глобализације, кризе концепта националне државе и европског пројекта. Где се, према Вашем мишљењу, налазе највеће потешкоће у вези са „личном картом“ Европе?

Добро кажете „лична карта“ Европе. По мом мишљењу, важност Европе и европског искуства лежи у чињеници да је то континент много више уједињен словом, односно бирократијом, него духом. Довољно је подсетити да је Хитлер, када је 1941. године напао Русију, рекао да то ради у име европског духа, и да је битка за Берлин, у априлу 1945, за многе борце до краја била одбрана духовне Европе... А онда је било довољно да се састане група бирократа, да заједно потпишу трговинске и финансијске споразуме, и за кратко време настала је нова Европа, са свим могућим потешкоћама, али без трагедија и духовног плама. То је, по мом мишљењу, велика поука Европе, Европе бирократа... Поука која нам много говори о важности и, зашто не, духовности оних занемарених и, да будемо искрени, презрених ствари какве су хартијетине и документи.

У „Goodbye Кант!“ тврдите да је овај пруски филозоф помешао оно што јесте (онтологија) са начинима на који то што јесте сазнајемо (епистемологија). Чини се нужним повратак наивном погледу на ствари. Како га наново стећи?

Ми већ поседујемо наивни поглед на свет, не морамо да га стичемо. Када видимо снег, не мислимо да постоје појмовне схеме или перцептивни апарати који чине да га видимо белим, једноставно мислимо да је снег бео. Исто се догађа и кад осетимо да

УМЕТНИК И ВРЕМЕ Мистерија писма Данице Павловић-Барили

ИНТЕРВЈУ: ИВАН МУДИ Српско литургијско појање на енглески начин

ЛАЖА И ПАРАЛАЖА „КОСЕ“ После хипика, ништа више није исто

ПРЕИСПИТИВАЊА Паприка, црвена, као срце материно...

УМЕТНОСТ „КОСЕ“ Антиглобалисти у fency одећи

Позајмљени интервју: Иво Јосиповић Немам илузија да ће ме сврстати уз бок Моцарту

ДУХ МЕСТА: РАНКО РАДОВИЋ Терор сувишне линије

ИНТЕЛЕКТУАЛАЦ У ТРАНЗИЦИЈИ 27. март

АВЕНИЈА АМЕРИКА Плоче без грамофона

ЛАЈПЦИШКИ САЈАМ КЊИГА Књижевни феникс на крхотинама Зида

РЕАГОВАЊЕ: Маринко М. Вучинић Књижевност у сенци бестселера

МОДЕЛИ СТАНОВАЊА Кубуси по башти, људи у кубусима

АВЕНИЈА АМЕРИКА Крај „Варајети“ ере

ФЕНОМЕНИ Културни џеминг – реклама која подрива

ИНТЕРВЈУ: МАУРИЦИО

ПОСАО

ПУТОВАЊА

потрошач

МОЈА КУЋА

КАРИКАТУРИСТИ

Магазин

је кафа преврућа или превише горка. Али, не зна се како, када се ради о описивању искуства, започне прича о постојању појмовних схема, категорија и читавог низа других састојака који интервенишу у нашим најбаналнијим чиновима, претварајући наш живот у научну лабораторију и описујући искуство на веома збуњујући начин. Због тога морамо да се мало дистанцирамо од Канта, морамо да му кажемо: „Goodbye”.

А шта ћемо са Кантовим мотом „Опажаји без појмова су слепи”? Може ли се свакодневни живот одвијати без поседовања појмова?

Заиста, учествовати на одбрани дипломског, сахрани, венчању или рочишту судског процеса без поседовања појмова може да има катастрофалне последице. Ту сте без појмова заиста готови, патите од неке врсте слепила: замислите да гледате фудбалску утакмицу, а да при том не знате да је циљ игре постизање гола: све то кретање изгледало би вам као нека необјашњива пантомима. Због тога сам одлучио да напишем неку врсту критике друштвеног ума коју сам назвао „Документалност”, како бих нагласио важност коју регистровања, записи и документи имају у друштвеном свету, свету препуном писања, новчаника, архива, мобилних телефона: места којима поверавамо регистрације наших друштвених чиновна.

Шта се заиста крије иза те експлозије писања и регистровања?

Рекао бих да експлозија писања открива суштину људског живота у заједници, суштину која компјутеру претходи хиљадама година. Треба имати у виду да је документалност на делу од момента када је човек на зиду пећине оставио осликани отисак своје руке. Документалност је несумњиво било и регистровање дугова и позајмица, и прво сведочанство о томе имамо у цртама на штаповима и костима из неолита. Сва ова усмереност на документ лако се објашњава чињеницом да друштвени предмети, то јест управо дугови, позајмице, обећања, венчања, године робије, уметничка дела или превредноване менице, потпадају под закон *Предмет = Записани чин*. Овом формулом указујем на то да су друштвени предмети резултат друштвених чиновна, и захтевају три услова: као прво, подразумевају учешће барем две особе, јер, помислите колико је апсурдно, на пример, позајмити самом себи пет евра. Друго, морају бити исказани, јер помисао да бисте некоме могли да позајмите пет евра није позајмица, као што помисао на венчање не значи венчати се. Треће (и најважније) морају да буду регистровани, јер ако обе стране забораве на позајмицу, она престаје да буде позајмица. Пуста теорија?

Ако желите супротни пример, погледајте свој мобилни телефон: испрва је био само фиксни којем су откинули жицу, затим је постао машина за писање, онда за регистровање, а данас је архив, са много моћнијом меморијом од првих *персонал* компјутера.

Формирали сте се у постмодернистичкој традицији, али сте је потом напустили, и оштро критиковали. Због чега, и које њене видове, сматрате проблематичним са етичко-политичког становишта?

Сматрам се заиста привилегованим што сам имао тако славне учитеље, али се сматрам још привилегованијим што сам се извукао из њиховог загрљаја, што ме нису згњечили својом величином. Од њих сам научио какав треба бити и какав не треба бити. Једини који то није добро прихватио је Ватимо, јер је био и остао екстремист тумачења, убеђен, у доброј намери, да је тумачење средство еманципације, и да је истина насилна. Али, у моменту у којем разговарамо, марта 2010. године, прихваћене су, захваљујући ad hoc тумачењу закона, Берлусконијеве листе за локалне изборе, које су биле одбијене, јер нису испуњавале законске услове. Још једном смо видели да је право значење Ничеове изреке „не постоје чињенице, само интерпретације” – коју Ватимо тврдоглаво сматра средством еманципације – у ствари: „разлог јачег увек је бољи”. То Бушово правило изазвало је рат који и даље траје, и представља опроштај са истином: служио се лажним доказима о постојању оружја за масовно уништење, у складу са доктрином свог саветника Карла Роува, који је једном приликом енглеском новинару, на питање да изнесе истину, одговорио: „Сада смо империја – стварамо своју сопствену стварност”. После смо видели како се прича завршила.

Мислиоци и писци који су живели у Аустро-Угарској империји имају важну улогу у Вашим делима. Има ли средња Европа посебну филозофску привлачност?

Mitteleuropa занимљива је са становишта документалности, јер је била огромна бирократска империја, империја катастарна и хартија. Била је нека врста наговештаја

ФЕРАРИС

Европу уједињује
бирократија, а не дух

УМЕТНОСТ ГРАФИТА
Хладна трајна

СЛОВО О ЈЕЗИКУ
Политичари само
причају...

Поводом Иве Андрића
Масажа сенком

Једно Сећање
Михајло Михајлов:
Како сам одбио
интервју са Хрушчовом

Ексклузивно: Милтон
Глејзер
Ја волим Њујорк

Balkanski književni glasnik

www.balkanwriters.com

ШАРЕНА СТРАНА

gohome AdsHome

- ▶ [stan beograd pala cena](#)
- ▶ [izdavanje stanova beograd](#)
- ▶ [prodaja stanova beograd](#)
- ▶ [nekretnine novi sad](#)
- ▶ [dvosoban stan novi sad](#)
- ▶ [novogradnja novi sad](#)

GoHome.rs nekretnine

Европе и распала се када се кренуло путем крви и тла. Ово је културолошки податак, али моја љубав према *Mittleeuropi* не односи се само на културу, него и на моје успомене. Као дете сам, шездесетих година, са родитељима ишао у Хрватску на предивне одморе, а десет година сам предавао у Трсту и увек су ме јако привлачиле типичне бледожуте и бледозелене зграде на које сам наишао и у Љубљани, Будимпешти, Загребу и Бечу. Надам се да ћу сличне зграде затећи и у Београду, иако је његово име „бели град“, а и Србија често није била баш у најбољим односима са оним што је Мусил звао „Каканија“.

Сајтови као наставак барокних каталога

Директор сте Лабораторије за онтологију. Изгледа да се онтологија вратила у моду? Како објашњавате овај феномен?

Први разлог је web. Како би web функционисао и како би се избегао тзв. Вавилон-ефект, информатичари су осетили потребу за онтологијом, односно за оним што од седамнаестог века представља начин организовања и класификовања предмета присутних у свету. У епохи барока испуњавали су се „онтолошки каталози“ који су класификовали (одговарајући, на ондашњи начин, захтевима модернизације) све оно што се налазило у једној држави или регији: од посуђа до племићких титула, од животиња у дворишту до градова и предграђа. Нека врста мапе империје која би развеселила и Борхеса. Уосталом и Баумгартен, филозоф који је у осамнаестом веку сковао име „естетика“, саветовао је уметницима да, у случају недостатка тема, инспирацију потраже у онтолошком каталогу. Сада су ови каталози задобили нову актуелност: Сајтови, нове Државе онтолошких каталога, међусобно су повезани („web“, „нет“ „мрежа“, значи управо то), и односе се на огромну количину предмета и догађаја: на медицинске производе фармацеутских кућа, производе које купују потрошачи у супермаркетима, утаје пореза...

Разговор водио и са италијанског превео

Иво Кара-Пешић

[објављено: 20/03/2010.]

[пошаљите коментар](#) | [погледајте коментаре \(1\)](#)

Повезани текстови

Преиспитивања Михаила Марковића

Учење руских мислилаца

Фаустов преображај

Човек, животиња и Бог

Дивља антрополошка мисао

Дефинисање српског националног питања

Толерантна свађалица

Монструозно друштво контроле

Приче о животињама